

Ymgynghoriad ar Raddfeydd Ffioedd 2025-26

Awst 2024

Sut i ymateb

Ymatebwch erbyn 27 Medi 2024 os gwelwch yn dda.

Gellir anfon ymatebion i'r cyfeiriad canlynol:

Ymgynghoriad Graddfeydd Ffioedd

Archwilio Cymru

1 Cwr y Ddinas

Cardiff

CF10 4BZ

Neu gellir eu cwblhau'n electronig a'u hanfon drwy e-bost i:

post@archwilio.cymru

Os oes arnoch angen y cyhoeddiad hwn mewn fformat a/neu iaith arall cysylltwch â ni gan ddefnyddio'r manylion a ddarperir uchod neu drwy ein ffonio ar 029 2032 0500.

Cyhoeddi ymatebion – cyfrinachedd a diogelu data

Gall gwybodaeth a ddarperir mewn ymateb i'r ymgynghoriad hwn gael ei chyhoeddi neu ei datgelu yn unol â deddfwriaeth mynediad at wybodaeth (yn bennaf Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000, ond hefyd deddfwriaeth diogelu data, gan gynnwys y Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data, a Rheoliadau Gwybodaeth Amgylcheddol 2004).

Os ydych chi am i unrhyw wybodaeth rydych chi'n ei darparu gael ei thrin yn gyfrinachol, dylech ddweud wrthym pam rydych chi'n ystyried bod y wybodaeth rydych chi wedi'i rhoi yn gyfrinachol. Os byddwn yn derbyn cais i ddatgelu gwybodaeth, byddwn yn ystyried eich esboniad yn llawn, ond ni allwn roi unrhyw sicrwydd y gellir cynnal cyfrinachedd o dan bob amgylchiad. Ni fydd ymwadiad cyfrinachedd awtomatig a gynhyrchir gan eich system TG, ynddo'i hun, yn cael ei ystyried yn rhwymol ar yr Archwilydd Cyffredinol nac Archwilio Cymru.

Bydd data personol yn cael ei brosesu yn unol â deddfwriaeth diogelu data. Pan fo data o'r fath o fewn cwrpas cais am wybodaeth gan berson arall, bydd angen ystyried darpariaethau'r ddeddfwriaeth diogelu data a'r Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth o dan yr amgylchiadau penodol. Er na ellir barnu unrhyw sefyllfa, mae hyn yn debygol o olygu y bydd gwybodaeth am uwch swyddogion a ffigurau cyhoeddus yn debygol o gael ei datgelu tra bod enwau a chyfeiriadau aelodau cyffredin o'r cyhoedd yn debygol o gael eu dal yn ôl.

Safonau'r Gymraeg

Mae'n ofynnol i Archwilio Cymru gydymffurfio â Safonau'r Gymraeg sy'n darparu nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg. Mae mwy o wybodaeth ar gael ar ein trefniadau Cymraeg ar ein [gwefan](#). Wrth adolygu'r ymgynghoriad hwn, byddem yn croesawu eich barn ynghylch a ydych yn ystyried bod unrhyw beth yn yr ymgynghoriad hwn sy'n tanseilio neu'n cefnogi'r gofyniad hwn. Byddem hefyd yn croesawu eich barn ar unrhyw ddiwygiadau y gellid eu gwneud i gefnogi cyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg neu sicrhau nad ydym yn trin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.

Cynnwys

Sut i ymateb	2
Cyhoeddi ymatebion – cyfrinachedd a diogelu data	2
Safonau'r Gymraeg	3
Rhagair	5
Ymgynghoriad	8
Graddfeydd ffioedd ar gyfer gwaith a wneir o dan y Fenter Twyll Genedlaethol (paru data)	9
Graddfeydd ffioedd ar gyfer cyrff Llywodraeth Leol	10
Awdurdodau Unedol	10
Cronfeydd Pensiwn Llywodraeth Leol	11
Awdurdodau Tân ac Achub	11
Awdurdodau Parciau Cenedlaethol	12
Comisiynwyr Heddlu a Throseddu	13
Cynghorau tref a chymuned gydag incwm neu wariant blynyddol o dan £2.5 miliwn	14
Cyfraddau ffioedd ar gyfer gwaith arall mewn llywodraeth leol	15

Rhagair

Byddwch yn gyfarwydd â'n hymgyngoriad blynyddol ar raddfeydd ffioedd. Mae'n ofynnol yn ôl deddfwriaeth i ni wneud hyn ar gyfer cyrff llywodraeth leol, ond rydym yn dewis ymgynghori'n ehangach fel bod pob rhanddeiliad yn cael cyfle i ymateb i'n cynigion ffioedd.

Mae deddfwriaeth yn ei gwneud yn ofynnol **na chaiff** y ffioedd a godir gennym **fod yn fwy** na'r gost lawn o arfer y swyddogaeth y mae'r ffi yn ymwneud â hi. Nid ydym ac ni chawn wneud elw ar ein gwaith.

Rydym yn pennu ein ffioedd archwilio yn seiliedig ar ein amcangyfrif o gostau, y gymysgedd sgiliau amcangyfrifedig ar gyfer gwaith archwilio a'r nifer amcangyfrifedig o ddiwrnodau sydd eu hangen i gwblhau'r gwaith. Mae Archwilio Cymru yn benderfynol o leihau ffioedd archwilio wrth sicrhau bod ansawdd ei archwiliad yn parhau i fodloni safonau trylwyr.

Ar gyfer 2024-25 fe wnaethom gynyddu ein cyfraddau ffioedd cyfartalog 6.4% er mwyn ymateb i bwysau sylweddol ar gostau staff a waethygydd gan brinder byd-eang o weithwyr archwilio a gweithwyr cyllid proffesiynol, a oedd yn effeithio ar ein gallu i recriwtio a chadw staff cymwys.

Rydym yn ymwybodol iawn o'r pwysau sy'n wynebu'r cyrff yr ydym yn eu harchwilio ac rydym wedi herio ein model gweithredu i sicrhau bod ein ffioedd archwilio yn parhau i ddarparu gwerth am arian wrth barhau i fuddsoddi mewn ansawdd archwilio sy'n ganolog i'r holl benderfyniadau a wnawn.

Ar gyfer 2025-26 rydym wedi nodi effeithlonrwydd a fydd yn ein helpu i gadw'r cynnydd cyfartalog mewn cyfraddau ffioedd i lai na 1.8% wrth barhau i allu cynnig tâl chwyddiant i'n staff ac ymateb i newidiadau a mwy o reoleiddio yn y proffesiwn archwilio.

Mae'r ffi wirioneddol y bydd unrhyw gorff unigol a archwilir yn ei dalu yn dibynnu nid yn unig ar ein cyfraddau ffioedd ond ar y cwantwm gwaith a'r gymysgedd sgiliau sydd ei hangen. Yn 2023-24 byddwch yn cofio ein bod wedi gweithredu dull archwilio sylfaenol wahanol ar gyfer ein gwaith archwilio ariannol, sy'n ofynnol gan safonau archwilio rhyngwladol newydd. Roedd hyn yn gofyn am gymysgedd sgiliau cyfoethocach a mwy costus a adlewyrchwyd mewn ffioedd uwch. Rydym wrthi'n adolygu gweithrediad y dull archwilio newydd hwn a ragwelwn y bydd yn nodi arbedion effeithlonrwydd sy'n ein helpu i gadw cynnydd mewn ffioedd i isafswm yn 2025-26.

Rydym yn bwriadu parhau i ddarparu mynediad i'r Fenter Twyll Genedlaethol yn rhad ac am ddim.

Rwy'n gobeithio y bydd yr ymgynghoriad hwn yn ddefnyddiol, ac edrychaf ymlaen at glywed eich barn.

Llawer o ddiolch

Adrian Crompton

Archwilydd
Cyffredinol Cymru

Yr Ymgynghoriad

Cyfraddau ffioedd 2025-26

Nodir ein cyfraddau ffioedd arfaethedig ar gyfer 2025-26 yn **Arddangosyn 1**.

Arddangosyn 1: cyfraddau ffioedd arfaethedig 2025-26

Gradd	Cyfradd (£ yr awr) 2025-26	Cyfradd (£ yr awr) 2024-25
Cyfarwyddwr Archwilio	184	179
Rheolwr Archwilio	141	137
Arweinydd Archwilio	115	112
Uwch Archwilydd	91	91
Archwilydd	66	64
Hyfforddai Graddedig	59	59
Prentis	48	46

Mae'r cyfraddau hyn yn cynrychioli cynnydd cyfartalog pwysoledig o lai na 1.8% yn seiliedig ar ein cymysgedd staff cyffredinol. Mae cynnydd yn ôl gradd yn amrywio oherwydd, i fodloni'r gofyniad 'dim mwy na chost llawn', rydym yn cyfrifo cyfraddau yn seiliedig ar staff gwirioneddol yn y swydd, ac felly mae'r cyfraddau'n caniatáu cynnydd cynyddol lle bo hynny'n berthnasol yn ogystal â'r codiadau cyflog disgwylidig ar gyfer y flwyddyn.

Mae Pwyllgor Cyllid y Senedd yn craffu ar ein cynlluniau gwariant, perfformiad a chyllideb, ac mae'r rhagdybiaethau yn yr ymgynghoriad hwn yn amodol ar gymeradwyaeth ein Hamcangyfrif yn hydref 2024 a'n Cynllun Ffioedd yn gynnar yn 2025.

Darperir rhagor o wybodaeth am ein gwaith a'n gwariant yn ein [Hadroddiad Blynyddol a Chyfrifon 2023-24](#) a'n [Cynllun Blynyddol ar gyfer 2024-25](#).

Ein graddfeydd ffioedd drafft ar gyfer cyrff llywodraeth leol

Mae gweddill y ddogfen hon yn darparu'r graddfeydd ffioedd ar gyfer cyrff llywodraeth leol ac ar gyfer cyfranogwyr gorfodol i'r Fenter Twyll Genedlaethol. Mae'r graddfeydd yn dangos yr ystod o ffioedd yr ydym yn disgwyl eu codi ar gyfer corff a archwilir nodweddiadol yn y sector hwnnw gyda ffioedd gwirioneddol yn cael eu pennu mewn ymateb i amgylchiadau lleol. Nid oes angen y graddfeydd hyn ar gyfer unrhyw sector arall.

Byddwn yn croesawu'n fawr eich ymateb i'r ymgynghoriad hwn erbyn 27 Medi 2024, i lywio adolygiad y Senedd o'n Hamcangyfrif a'n Cynllun Ffioedd Drafft ar gyfer 2025-26.

Graddfeydd ffioedd ar gyfer gwaith a wneir dan y Fenter Twyll Genedlaethol (paru data)

- Rydym yn gwahodd eich barn ar barhau i gymryd rhan yn y Fenter Twyll Genedlaethol (NFI) ar sail dim ffi.
- Mae'n ofynnol i ni ymgynghori ar a rhagnodi graddfeydd ffioedd ar gyfer paru data ar gyfer cyfranogwyr gorfodol yn yr NFI. Mae'r Archwilydd Cyffredinol yn cynnal yr Ymchwiliad Cenedlaethol gan ddefnyddio ei bwerau paru data statudol o dan Ran 3A o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004.
- Mae'r NFI yn paru data ar draws sefydliadau a systemau i helpu cyrff cyhoeddus i nodi hawliadau a thrafodion a allai fod yn dwyllodrus neu'n anghywir. Mae'r NFI wedi bod yn offeryn hynod effeithiol wrth ganfod ac atal twyll a gordaliadau. Nododd ein hadroddiad bod dwy flynedd diwethaf arbedion posibl a gordaliadau o £6.5 miliwn ar draws gwasanaethau cyhoeddus Cymru, gan gynyddu arbedion cronus i £49.4 miliwn ers 1996.
- Ers mis Ebrill 2015, mae'r Senedd wedi talu costau rhedeg yr NFI trwy daliad o'r WCF. Bwriad hyn yw annog sefydliadau i gymryd rhan yn wirfoddol a symleiddio trefniadau ar gyfer cyfranogwyr gorfodol. Fel sy'n ofynnol gan ddeddfwriaeth, dangosir ffioedd cyfranogwyr gorfodol yn **Arddangosyn 2**.

Arddangosyn 2: ffioedd NFI

Ffi 2025-26

Awdurdod unedol; Comisiynwyr yr heddlu a throseddu a phrif gwnstabiliaid; awdurdodau tân ac achub; Ymddiriedolaethau'r GIG; byrddau iechyd lleol	Dim
Cyfranogwyr gwirfoddol	Dim
Efallai y bydd pob cyfranogwr hefyd yn cael mynediad at Wiriwr Cais NFI (App Check)	Dim

Graddfeydd ffioedd ar gyfer cyrff llywodraeth leol

- Rydym yn gwahodd eich barn ar y graddfeydd ffioedd arfaethedig a fydd yn berthnasol i gyrrff Llywodraeth Leol ar gyfer archwilio cyfrifon 2024-25 ac ar gyfer gwaith archwilio perfformiad 2025-26.
- Mae ein harchwiliad o raddfa ffioedd cyfrifon yn ystyried y cynnydd cyfartalog mewn cyfraddau ffioedd fel y nodir yn **Arddangosyn 1**. Fel y nodwyd uchod, rydym yn parhau i adolygu gweithrediad ein dull archwilio newydd a byddwn yn adlewyrchu'r canlyniad yn ein Cynllun Ffioedd ar gyfer 2025-26 a gyhoeddir yn gynnar yn 2025.

Awdurdodau unedol

Arddangosyn 3: graddfa ffioedd ddrafft ar gyfer archwilio cyfrifon 2024-25

Gwariant Gros £ miliwn	Ystod ffioedd			Blwyddyn flaenorol
	Isafswm £'000	Canolrif £'000	Uchafswm £'000	Canolrif £'000
100	150	176	202	171
200	180	212	243	205
300	200	236	271	229
400	216	254	293	247
500	230	270	311	262
600	241	283	326	275
700	251	295	340	287
800	260	306	352	297
900	268	316	363	307
1,000	276	325	373	315
1,100	283	333	383	324
1,200	290	341	392	331

Arddangosyn 4: graddfa ffioedd ddrafft ar gyfer gwaith archwilio perfformiad 2025-26

Pob awdurdod unedol	Ystod ffioedd			Blwyddyn flaenorol
	Isafswm £'000	Canolrif £'000	Uchafswm £'000	Canolrif £'000
	111	118	133	115 ¹

Cronfeydd Pensiwn Llywodraeth Leol**Arddangosyn 5: graddfa ffioedd ddrafft ar gyfer archwilio cyfrifon 2024-25**

Pob cronfa pensiwn	Ystod ffioedd			Blwyddyn flaenorol
	Isafswm £'000	Canolrif £'000	Uchafswm £'000	Canolrif £'000
	47	62	58	56

Awdurdodau Tân ac Achub**Arddangosyn 6: graddfa ffioedd ddrafft ar gyfer archwilio cyfrifon 2024-25**

Gwariant Gros £ miliwn	Ystod ffioedd			Blwyddyn flaenorol
	Isafswm £'000	Canolrif £'000	Uchafswm £'000	Canolrif £'000
20	44	52	59	50
40	53	62	71	60
60	59	69	79	67
80	63	75	86	72
100	67	79	91	77

1 Wedi'i ailddatgan i adlewyrchu ffioedd gwirioneddol – cafodd canolrif 2024-25 ei or-ddatgan yn y Cynllun Ffioedd.

Arddangosyn 7: graddfa ffioedd ddrafft ar gyfer gwaith archwilio perfformiad 2025-26

Pob Awdurdod Tân ac Achub	Ystod ffioedd			Blwyddyn flaenorol
	Isafswm £'000	Canolrif £'000	Uchafswm £'000	Canolrif £'000
	18	18	18	18

Awdurdodau Parciau Cenedlaethol**Arddangosyn 8: graddfa ffioedd ddrafft ar gyfer archwilio cyfrifon 2024-25**

Gwariant Gros £ miliwn	Ystod ffioedd			Blwyddyn flaenorol
	Isafswm £'000	Canolrif £'000	Uchafswm £'000	Canolrif £'000
2	27	32	37	31
4	33	38	44	37
6	36	43	49	42
8	39	46	53	45
10	42	49	56	48

Arddangosyn 9: graddfa ffioedd ddrafft ar gyfer gwaith archwilio perfformiad 2025-26

Pob awdurdod parc cenedlaethol	Ystod ffioedd			Blwyddyn flaenorol
	Isafswm £'000	Canolrif £'000	Uchafswm £'000	Canolrif £'000
	22	23	26	23 ²

2 Wedi'i ailddatgan i adlewyrchu ffioedd gwirioneddol.

Comisiynwyr Heddlu a Throseddu

- 7 Mae archwilwyr yn cynnal archwiliadau o ddau gorff statudol mewn ardal heddlu – Comisiynwyr yr Heddlu a Throseddu a'r Prif Gwnstabliaid. Bydd rhaniad cyfanswm y ffi rhwng y ddau gorff mewn ardal heddlu benodol yn fater i archwilwyr benderfynu, yn seiliedig ar ofynion cyfrifyddu a'r trefniadau gweithredol a roddwyd ar waith gan bob un o'r cyrff.

Arddangosyn 10: graddfa ffioedd ddrafft ar gyfer archwilio cyfrifon 2024-25

Gwariant Gros cyfunol Comisiynwyr a Phrif Gwnstabliaid £ miliwn	Ystod ffioedd cyfunol ar gyfer Comisiynwyr a Phrif Gwnstabliaid			Blwyddyn flaenorol
	Isafswm £'000	Canolrif £'000	Uchafswm £'000	Canolrif £'000
50	75	87	98	84
100	88	102	117	100
150	97	113	129	110
200	105	122	138	118
250	110	128	146	125
300	115	134	153	131
350	120	140	159	136

Cynghorau tref a chymuned gydag incwm neu wariant blynyddol o dan £2.5 miliwn

- Mae cynghorau tref a chymuned yng Nghymru yn destun trefn archwilio sicrwydd gyfyngedig.
- Ym mis Hydref 2020, cyhoeddodd yr Archwilydd Cyffredinol bapur yn nodi sut y bydd yr archwiliadau hyn yn cael eu cynnal ar gylch tair blynedd fel y nodir yn **Arddangosyn 11**.

Arddangosyn 11: cylch archwilio tair blynedd ar gyfer cynghorau tref a chymuned

	Grŵp A	Grŵp B	Grŵp C
Blwyddyn 1	Profion trafodion	Gweithdrefnau cyfyngedig	Gweithdrefnau cyfyngedig
Blwyddyn 2	Gweithdrefnau cyfyngedig	Profion trafodion	Gweithdrefnau cyfyngedig
Blwyddyn 3	Gweithdrefnau cyfyngedig	Gweithdrefnau cyfyngedig	Profion trafodion

- Mae taliadau am y gwaith hwn yn seiliedig ar yr amser a gymerir i gwblhau'r archwiliad ar ffioedd fel y nodir yn **Arddangosyn 1** ar **dudalen 7**.
- Mewn amgylchiadau lle mae'r archwilydd yn gofyn am dystiolaeth bellach i gyflawni ei gyfrifoldebau'n briodol, gan gynnwys yn dilyn cyhoeddi adroddiad budd y cyhoedd cysylltiedig, cynhelir profion ychwanegol i fynd i'r afael â phryderon yr archwilydd.
- Pwysleisir y bydd y tâl gwirioneddol a wneir i unrhyw gorff penodol yn dibynnu ar yr amser a weithiodd ar yr archwiliad penodol hwnnw. Mae'r ystod o ffioedd a ddarperir yn **Arddangosyn 12** at ddibenion dangosol yn unig.

Arddangosyn 12: amcangyfrif o daliadau amser ar gyfer archwilio cyfrifon cyngorau tref a chymuned 2024-25

	Band 1 (<£10k)	Band 2 (<£25k)	Band 3 (<£50k)	Band 4 (<£100k)	Band 5 (<£500k)	Band 6 (>£500k)
Archwilio trafodiadau	£161 – £196	£182 – £215	£247 – £302	£382 – £466	£681 – £815	£906 – £1,169
Gweithdrefnau cyfyngedig	£118 – £139	£146 – £173	£146 – £173	£225 – £268	£225 – £268	£225 – £268

Cyfraddau ffioedd ar gyfer gwaith arall mewn llywodraeth leol

- Heblaw am y mathau hynny o gyrff y rhagnodwyd graddfeydd ffioedd ar eu cyfer fel y dangosir uchod, mae nifer fach o fathau eraill o gyrff llywodraeth leol lle mae ein rhagnodiad o raddfa ffioedd yn fater o drosi'r gofynion adnoddau yn ffioedd yn seiliedig yn uniongyrchol ar gostau darparu'r gwaith neu drwy gymhwyso'r cyfraddau ffioedd fel y nodir yn **Arddangosyn 1**. Bydd hyn yn cynnwys archwiliadau o Gyd-bwyllgorau Corfforedig. Mae'n parhau i fod yn wir, ar gyfer archwiliadau o'r cyrff hyn, ein bod yn defnyddio dull seiliedig ar sero i gynllunio archwiliad.
- Er mwyn i bob math o gorff llywodraeth leol gyflawni ei gyfrifoldebau statudol, weithiau mae angen i'r Archwilydd Cyffredinol wneud gwaith sy'n mynd y tu hwnt i ddyletsyddau cyffredinol (y rhai a nodir yn adran 17 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 ac yn adran 15 o Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015). Gall gwaith ychwanegol gynnwys adroddiadau er budd y cyhoedd, archwiliad eithriadol, archwiliadau arbennig, a gwaith pellach mewn perthynas â her gan etholwyr ac atal gwariant anghyfreithlon. Bydd taliadau am y math hwn o waith yn adlewyrchu natur y gwaith sydd ei angen.
- Gall archwilwyr hefyd ymgymryd â gwaith ardystio grant mewn cyrff llywodraeth leol ar ran yr Archwilydd Cyffredinol. Mae swm y gwaith ardystio grant a wneir mewn unrhyw flwyddyn yn dibynnu ar nifer y cynlluniau sy'n destun archwiliad a nifer y cyrff archwiliedig sy'n cymryd rhan yn y cynlluniau hynny. Gwneir taliadau am y gwaith hwn fesul awr ac maent yn adlewyrchu maint, cymhlethdod a/neu unrhyw faterion mewn perthynas â'r grant dan sylw fel y nodir yn **Arddangosyn 13**.

**Arddangosyn 13: amcangyfrifon o gyfrannau cymharol graddau staff
archwilio i'w defnyddio ar gyfer gwahanol fathau o waith grantiau**

Gradd staff	Cymysgedd staff Grantiau cymhleth	Cymysgedd staff Pob grant arall
	%	%
Cyfarwyddwr Ymgysylltu	1 i 2	0 i 1
Rheolwr Archwilio	4 i 6	1 i 2
Arweinydd Archwilio	18 i 21	12 i 16
Archwilydd/hyfforddai graddedig/prentis	71 i 77	81 i 87

Mae grantiau cymhleth yn cynnwys:

- BEN01 Cynllun budd-daliadau tai a threth gyngor
- LA01 Ffurflenni ardrethi annomestig cenedlaethol
- PEN05 Ffurflen pensiwn athrawon

Archwilio Cymru
1 Cwr y Ddinas
Stryd Tyndall
Caerdydd CF10 4BZ

Ffôn: 029 2032 0500

Ffôn Testun: 029 2032 0660

E-bost: gwybodaeth@archwilio.cymru

Gwefan: www.archwilio.cymru

Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg.

We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English.